

7. Az adóvallomás a közgyűlés megtartásától számított 30 nap alatt, de legkésőbb az üzletév zártától számított négy hónap alatt nyújtandó be.

8. Az adó kivetésére a vállalat székhelye szerint illetékes pénzügyigazgatóságnak székhelyén lévő m. kir. adóhivatal illetékes. A pénzügyminiszter jogosítva van más adóhivatal illetékességét megállapítani.

9. A társulati adóra vonatkozó vallomás benyújtására adott halasztás csak akkor terjed ki a tantiemadó vallomásra is, ha ez külön kéretett és megadatott.

10. A társulati adó elsőfoku kivétele ellen a felelősség 15 nap alatt nyújtandó be. A felelősség elbírálására a pénzügyigazgatóság illetékes.

11. Felszámolás esetén nemcsak a zárszámla szerint mutatkozó nyereséget, hanem a vállalat saját tőkéjét is arányosan kell átszámítani.

12. A 10 százalékos kulccsal adózó szövetkezeteket ez a kedvezmény az 1926. évi adókivételéig abban az esetben is megilleti, ha legfeljebb 12 százalék osztalékot fizetnek, vagy ha az osztalék nagyobb, a 12 százalékot meghaladó rész öt évig fel nem mondható ingyen üzletrészek befizetésére fordítatik.

13. Felújítási tartalékalap további létesítésének vagy dotálásának lehetősége megszűnik, de ez a kedvezmény megilleti a vállalatokat addig, amíg a társulati adó mérlegvalódiság helyreállítása tárgyában kiadott rendelet szerint készített mérleg alapján lesz kivethető.

Az építkezések előmozdítása. Az 1925. évi XXVIII. t.-c. az építkezések előmozdítása végett az építetőknek adókedvezményeket biztosít. Ennek a törvénynek a végrehajtása tárgyában kiadott 8000/1925. M. E. sz. rendelet a következő intézkedéseket tartalmazza:

30 évi adómentesség illeti meg, *a)* az újonnan emelt épületet, ha az olyan területen épült, ahol épület előbb nem volt; *b)* a régi épület kibővítését, ha a kibővítés olyan területen történt, ahol azelőtt építkezés nem volt és ezáltal új lakás, üzlethelyiség, vagy irodahelyiség keletkezik; *c)* a lakás céljára nem szolgált, vagy használhatatlan állapotban volt és teljesen lebontott épület helyére újonnan emelt épületet; *d)* a teljesen lebontott épület helyére újonnan emelt épületnek a lebontott épület terjedelmét meghaladó részét; *e)* a meglévő épületre újonnan ráépített emeleti részt, ha ez által új lakás, üzlethelyiség, vagy iroda keletkezett és végül; *f)* a nem lakás céljaira szolgált épületet, ha az átalakítás folytán új lakás, üzlethelyiség, vagy iroda keletkezett.

15 év adómentesség illeti meg a teljesen lebontott épület helyére ujjonnan emelt épületnek azt a részét, amely a lebontott épület terjedelmének felel meg. Ez a 15 éves adómentesség arra az esetre áll fenn, ha a lebontott ház azelőtt is lakás céljaira szolgált, míg a nem lakás céljára szolgált, 30 évi adómentesség jár.

Ugyancsak adómentességet biztosít a törvény, illetőleg ad utasítást azoknál az átalakításoknál, amelyek következtében új lakás, üzlethelyiség, vagy iroda keletkezett. Az adómentesség mérve itt az átalakítási költségekhez igazodik. Ha ugyanis az átalakítás költsége köbméterenként eléri az 5 aranykoronát, az adómentesség tartalma 6 év. Ha az átalakítás költségei köbméterenként elérik a 7 aranykoronát, az adómentesség tartalma 7 év. Ha az átalakítási költségek elérik a köbméterenkénti 9 aranykoronát, az adómentesség tartalma 8 év. Köbméterenkénti 11 aranykorona átalakítási értéknél 10 év, 13 aranykorona értéknél pedig 12 év az adómentesség.

Ezen utóbbi adómentesség megállapításánál követendő eljárás a következő;

Az átalakítandó épület munkálatainak kiviteli terveit Budapesten az előjárásúhoz, vidéken a városi tanácshoz, illetőleg a járási főszolgabíróhoz kell 2—2 példányban benyújtani. Az átalakítás befejezése után legkésőbb 15 nap alatt ezeknek a hatóságoknak írásban be kell jelenteni és egyidejűleg igazolni az átalakítás költségeit. Ebben a bejelentésben egyúttal meg kell jelölni az adómentesség engedélyezésére irányuló kérelmét és azt is, hogy az illető hatóság az igényjogosultság igazolása mellett az iratokat vidéken az adóhivatalnak, Budapesten az illetékes adófelügyelőhelyetteségnek küldje meg. Az adómentesség megadása fellett az adóhivatal, illetve az adófelügyelőhelyetteség dönt.

Azok az épületek, amelyek még ideiglenesen házadómentesek átalakítás esetén több kedvezményben részesülnek. Ha ugyanis az átalakítás esetében megadható és a fentiekben leírt adómentesség hosszabb, mint az ideiglenes adómentesség még hátralevő tartalma, az adómentesség meghosszabbíttatik. Ha ellenben ez az ujjonnan megadandó adómentesség rövidebb az amugyis fennálló adómentességnél, az ideiglenes mentesség kiterjesztetik a kincstári házhaszonrészesedésre és a községi pótadóra.

A fentiekben körülírt adómentesség csak azokat az épületeket illeti meg, amelyeknél az építkezés, illetőleg átalakítás 1925. január 1-je után, de legkésőbb 1927. december 31-ig fejeztetett be.

Adókedvezményeket biztosít a törvény, illetőleg annak végrehajtási utasítása a tatarozásra is. Azokat a házbirtokosokat, akik házukat 1925. évben a saját költségükön tataroz-

tatják, házadómerséklés illeti meg. Az adómerséklés mértéke a tatározási költségekhez igazodik. Nincs helye adómerséklésnek, ha a tatározási költség a bér jövedelem 20% -át nem érte el. Ha a 20% -át elérte, de annak 60% -át nem éri el, a tatározási költség felét le kell vonni az 1926. évi házadó alapjából. Ha a tatározási költség a házadó alap 60% -át éri, de annak 100% -át nem éri el, a tatározási költség felét az 1926. évi, a másik felét pedig az 1927. évi házadó alapjából kell levonni. Ha a tatározási költségek az 1925. évi házadó alapját elérik, vagy meghaladják, a tatározási költségek az 1925. évi házadó alapját elérő összegét az 1926. évi a többit pedig az 1927. évi házadó alapjából le kell vonni.

Ha a tatározott épület ideiglenesen házadómentes, a mentesség időtartamát meghosszabbítják. A meghosszabbítás ideje $\frac{1}{2}$ év, ha a tatározási költség az 1925. évi házadó alapjának 100% -át nem éri el; 1 év, ha a tatározási költség annak 100 és 150% -a közt van, $1\frac{1}{2}$ év, ha annak 150% -át meghaladja. A tatározási munkálatokat a községi előjárásánál a tatározás megkezdése előtt be kell jelenteni. Ugyancsak bejelentendő a munkálat befejezéstől számított 15 napon belül.

A kincstári házhásonrészesedés kulcsának leszállítása. A pénzügyminiszter 103901/1925. P. M. számú rendeletével az 1925. évi XXIII. t. c.-ben kapott felhatalmazással élve, a kincstári házhásonrészesedés kulcsát 1925. május 1-ig visszamenőleg $1\frac{1}{2}\%$ -ra szállította le. Ugyanezen rendelet mentesíti a kincstári házhásonrészesedés alól 1925. augusztus 1-től kezdődőleg mindazokat az épületeket, amelyek legfeljebb 3 lakrészről állanak, ha azokat a tulajdonos és családja maga használja. Ha az épületben csak három lakrész van, de abból egy vagy két lakrész bérbe van adva, a kincstári házhásonrészesedés alól csak a tulajdonos vagy családja által lakott részek mentesek. Nem mentes a kincstári házhásonrészesedés alól az üzlethelyiség sem, még akkor sem, ha azt a tulajdonos használja. Lakrész alatt a szobák értendők, amelyek közül az előszoba és fürdőszoba nem vehető számításba. Előszobának azonban csak az a helyiség számít, amely lakószobának vagy városzobának berendezve nincs.

A pénzügyminiszterium 1925. évi 4400/P. M. sz. rendelete az aranykoronaérték átszámítási kulcsának megváltoztatásáról és ennek folytán az egyenes adóknál szükségessé vált intézkedésekről. Az 1924. évi IV. t. c.-ben nyert felhatalmazás alapján, a pénzügyminiszterium 1924. évi július 26-án kelt 109448. sz. rendeletével az aranykoronának a közszolgáltatásoknál alkalmazandó átszámítási kulcsát, 17 000 papirkoronában állapította meg. Az aranykorona értékviszonyának időközben bekövetkezett változása folytán szükségessé vált, egyrészt az átszámítási kulcsnak újabb megállapítása, másrészt megfelelő átmeneti intézkedések megtétele. Az ebben a tárgyban kibocsátott 1925. évi 4400/P. M. sz. rendelet fontosabb intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük és megjegyezzük, hogy jöllehet a rendelet a címe szerint csak az egyenes adóra vonatkoznék, a rendelet tartalmából és különösen annak 7. §-ából az következik, hogy ezek az intézkedések, amennyiben külön rendeletek eltérő szabályokat nem tartalmaznak, alkalmazandók az illetékekre és egyéb közszolgáltatásokra is.

1. 1925. július 15-től kezdődő hatálylyal az aranykorona átszámítási kulcsa 14.500 K.